

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . 8 korona. — Félévre . . 4 korona.
Negyedévre . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
Bárvarth Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40. fill.

A mai társadalom bünei.

Megdöbbenve tapasztaljuk, hogy a bűnök legkülömbözőbb nemei mindjobban burjánoznak. Maga a levegő fertőzött, tele van a gáztettek, szédülések, bűnök bacillusával. Kóros a mai társadalom, erkölce romlott. A bűnök példái nem hogy visszariasztanak az embereket, ellenkezőleg buzdítják őket.

Ijesztően növekszik a rablógyilkosok, sikkasztók, tolvajok, betörők, csalók tábora. Szaporodik a gazemberek sora. Nincs hét, hogy országra szóló szenzácziós büntény ne történék.

Isten a saját képére teremtette az embert. S ime, hány ember porba dobja magát. Örület, vak szenvedély lázas állapotában nem retten vissza a legrémitőbb, a legborzartóbb bűntől sem. Nem fél a törvény sujtó kezétől! A pénz utáni mohó, kapzsi vágy érzéketlenné teszi minden jobb, nemesebb felfogás iránt. A mai ember a

pénz betege. A pénzvágy legyőzi szívet, lelkiismeretét. a józan ész diktálja ember kötelességeit. Pénz! Ezzel fekszik le, ezzel ébred, ezzel boldog, nélküle beteg.

Gyenge az ember. Nem tud az átkozott csábításnak ellentállni nem képes megküzdeni vele, önmagának parancsolni. Ha a lelkiismerete daczolni is akar a bűnnel, ha a törvény büntetésének teljes előérzetében is van az ember, mégis a kapzsiság, az beszámíthatlanság bizonyos foka felülkerekedik a becsületérzésen s magával rántja az embert az örvénybe melyből ki nem lehet többé jutni. Bár a törvény sujtja a bűnöst, a magukról megfélemlítő emberek mégis haladnak föltartóztathatlanul a becselenség útján nem félve sem törvénytől, sem Istentől.

Igen gyenge az ember. A pénz, az átkozott pénz csábít. A pénz uralodik a társadalmon, dobál ide-oda, kénye-kedve szerint, hányvet bennünket; főlemel lesujt; rabjául ejt, azután

elbocsájt, megmutatja a menyországot és a pokolba ránt. A pénz rabjai lévén feltétlen hatalmát mindannyian elismerjük, hiszen korlátlanul rendelkezik velünk.

Bűneink, a mai társadalom bünei, szinte gyógyíthatlan betegséggé fajultak mert az erkölcsiség gyöngülésével a börtöntől, sőt az akasztófától való félelem sem szab gátat a gonosztevőknek.

Mikor változnak a mai viszonyok?

Majd ha a társadalomban mások lesznek a felfogások, majd ha erősebb lesz az erkölcsi érzés, s a pénz hatalma nem lesz oly korlátlan mint ma.

Fel kell ébrednie mély almból a társadalomnak és be kell látnia, hogy maga is bűnös. Kell hogy felviradjon az idealizmus kora, mert csak az ideálisan gondolkozó ember lehet abszolút erkölcsös, csak ideális társadalom lehet boldog.

Nemesíteni kell a népet, ki kell ragadni az elméket a materializmus posványából, meg kell tisztítani a szí-

Népdal.

*Halvány csillag reszket a kék égen,
Nem az vagyok a ki voltam régen,
Elszakadtam egy barna kis lánytól,
Beborult az ég felettem,
A lelkemen sűrű, sötét fátyol.*

*Hervadt virág földi be a rétet —
Én is, én is elhervadok érted.
Összetépted lelkem minden álmát,
Tudom sirnál keservesen. :
Ha szenvedő, bús orcámat látnád!*

— Peti Sándor.

Az alvinczi kastélyban.

Irta: Gelsei Biró Zoltán.

Kolozsvárott voltam, Biró királyhegyi apát, ottani plebános vendéglátó rezidenciájában. (A kiváló egyházi férfi most adott ki egy nagybecsű művet a kongruáról.)

A vendég szerető háznak volt egy ilusztris vendége, Magyarországnak akkor legfiatalabb püspöke: gróf Majláth György erdélyi püspök.

Miután történelmi emlékek ismeretének vágya csalogatott engem a bérczes hazába, egyik ebéd után így szólt hozzám a kedves, leereszkedő erdélyi püspök:

— Ránduljon át Gyulafehérvárra és keresse fel a püspöki aulát. Én ugyan bérma uton vagyok, de a püspöki szertartóm:

gróf Tolldalaghy Miklós szívesen fogadja.

Megköszöntem a magas gráciát és pár nap múlva már a gyulafehérvári aulában ittuk a fejedelmi ebéd után, a kitünő aransárga nedűt, Tolldalaghy gróf czeremoniáriussal, — a kedves erdélyi püspök egészségére.

Gyulafehérvárott, a sáncokkal körülvett hatalmas vár sok szép történelmi kincset takar.

A Batthyáneum óriási könyvtárában csodálatra keltő kincs, csupa könyvekben. Összejártam emeleteit, elbámultam lelánczott könyveit és eltűnődtem a Rákócziak, Apathyak, Báthoryak avult fakó betűin, melyeket saját kezükkel vetettek papírra, melyek között nem egy barátságos családi levélváltást találtam s melyeknek eredeti magyar stílusa,

Pécs város városházát jövő év május havában újra építik, miért is jelenlegi helyiségemből annak idején ki fogok költözködni, mely körülmény arra késztet, hogy az összes rakáron lévő divat cikkeit és a naponta érkező újdonságaimat különösen karácsonyi ajándéknak alkalmas dolgokat tetemesen leszállított árban árusítsam el, úgy mint: **férfi ingek és nyakkendők, kézimunkák és kellékek. Jäger alsó ruházat. Ruhadiszek. eső ernyők, harisnyák, keztük stb.**

KEMÉNY MÓR PÉCS, Király-utca városház épület.

veket a realizmus sarától és vissza kell vezetni a lelkeket az eszménytemplomának oltáraihoz.

Csak oly nemzet lehet nagy, hatalmas, utolérhetetlen, melyben kevés a bűn. Csak oly társadalom lehet erős, melynek erkölcsi alapja szilárd és megingathatatlan.

Alispán választás előtt.

Az alispáni szék betöltésének tárgyában f. hó 6-án délelőtt Szigetvárott a „Korona“ szállodában gróf Hoyos Miksa elnöklelete alatt megtartott értekezleten, a szigetvári járásból a vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok igen szép számmal vettek részt.

Az értekezlet lefolyásáról a felvett és hitelesített alábbi jegyzőkönyvet közöljük, mely híven tükrözi vissza az ott lefolyt dolgokat.

Jegyzőkönyv.

Felvételt Szigetvárott 1903. évi decz. hó 6-án. Az elhalalozás folytán üresedésbe jött vármegyei alispáni kijelölés tárgyában. A szigetvári járási megyebizottsági tagok értekezletén.

Jelen voltak az alulírottak: gróf Hoyos Miksa elnök, Kenedi Károly értekezleti jegyző, Hegyessy János, gróf Széchenyi Ernő, Nádosy Elek, lovag Biedermann Ottó, Dr. Kriszt Béla, Szücs János, Fuchs Zsigmond, Keglevics István, Dr. Svastics Nándor, Duchon Ödön, Vargha Gyula, Nagy Ernő, Weichart Rezső, Zemanek Károly, Stern Lajos, Honig M. Lipót, Papp Géza, Stephaich Pál, Nagy Gyula, Wanka Kamil, Vargha Sándor, Lejthényi Kálmán, Seregélyi Dezső, Osesodál Gusztáv, Ambrus Gábor, Jakab János, Beck Dániel, Dr. Raksányi Árpád, Szabó Gábor.

Jegyzőkönyv hitelesítésével Osesodál Gusztáv és Nagy Ernő bizattak meg.

Gróf Hoyos Miksa elnök az értekezletet megnyitván a megjelenteket üdvözlő és lelkes beszédben köszönetét fejezi ki az érdeklődés iránt. Felkéri a jelenvoltakat, hogy az üresedésben lévő alispáni székre való kijelölés érdekében egyöntetűen járjanak el. S tudomásul hozza, hogy a közbizalom ifj. Sárközy Béla kaposvári főszolgabíró személyében öszpontosul.

Dr. Kriszt Béla megjegyzi, hogy részéről nemcsak, hogy a közbizalom megnyilatkozása ellen szót nem emel, hanem maga is erősíti azt azzal, hogy e járás bizottsági tagjai közt sincs más hangulat. Részéről lélekkel csatlakozik ifj. Sárközy Béla jelölői sorába, ki a vármegye területén születvén mint hosszú idők munkás fia ismerheti egyedül a vármegye érdekeit.

Elnök fölkéri azokat, kik e tárgyban nyilatkozni óhajtanak.

Külön nyilatkozatra senki sem jelentkezett, hanem e helyett ifj. Sárközy Béla közfelkiáltással meleg lelkesedéssel Somogy vármegye alispáni székére kijelöltetett.

Elnök a gyűlést rövid időre felfüggeszti, azon kérelemmel, hogy ifj. Sárközy Béla jelölői az elől fekvő ívet szíveskedjenek alá írni.

Az megtörténik.

Elnök újból megnyitja az értekezletet s kijelenti, hogy ezen határozathoz Gombos Gusztáv és Porezel Vilmos megjelenésben akadályozott bizottsági tagok is csatlakoznak.

Gróf Széchenyi Ernő kifejti, hogy a kijelöltnek alispánná leendő megválasztása immár kétségtelen és ezzel a kaposvári főszolgabírói állás jó üresedésbe. Az értekezlet tehát előzetesen itt is állást foglalhat és erre dr. Svastics Nándor kaposvári t. b. főszolgabíró ajánlja.

Közlekedéssel csatlakoznak a bizottság tagjai ezen ajánlathoz.

Dr. Svastics Nándor a bizalmat megköszöni.

Seregély Dezső bizottsági tag ajánla-

tára az értekezlet köszönetet szavaz az elnöknek, ki sohasem mulasztotta el, hogy nemzeti mozgalmakban részt ne vegyen.

Kitörő lelkesedéssel köszönet szavaztatott s ennek a jegyzőkönyvbe vétele határozottat el.

Felolvastatott és hitelesítettet.

K. m. f.

Gróf Hoyos Miksa s. k. elnök	Osesodál Gusztáv bizottsági tag.
Kenedi Károly s. k. jegyző.	Nagy Ernő bizottsági tag.

Mindezek után nem mulasztatjuk el, hogy dr. Kriszt Béla ügyvéd törv. hatósági bizottsági tagnak az értekezleten elmondott, szóbeli nyilatkozata, magvas meggyőző beszédét szóról-szóra ne közöljük.

A beszéd a következő:

Mélyen tisztelt Értekezlet!

Somogyvármegye közönsége őszinte fájdalommal értesült azon megrázó tragédiáról, mely őt a közelmúltban köztiszteltben állott alispánjától megfosztotta. Somogyvármegye impozáns módon adott kifejezést mélyen érzett gyászának és bizonyára örök időkre meg fogja örökíteni Maar Gyula alispánnak emlékét.

A vármegye autonomijának képviselője, a megüresedett alispáni szék egyidejűleg kötelességet is rótt a vármegye közönségére, mely abból áll, hogy ezen *illustis* állást az *arra érdemes egyjénél betöltse.*

A szigetvári járás őszintén érzett fájdalommal vett részt a vármegye gyászában, de ép oly mértékben kíván részt venni azon kötelesség teljesítésben is, mely az alispáni állás méltó betöltésénél reá hárul.

Ezen kötelesség teljesítés első tanúbizonysága a mai értekezlet, melynek feladata leendő az alispáni állásra jelöltet állítani.

A jelölésnél komoly megfontolás tárgyává kell tenni mindazon körülményeket, melyek alkalmasak arra, hogy az elhatározást irányítsák.

A jelöltnek úgy a hivatali élet keretén belül, mint a társadalmi téren kifogástalan-

fejedelmi kézből odavetve, megradadják az ember lelkét.

A nagyterem Werthcim-szekrényében őrzött kincsek is ott feküdtek kitarva előttem. Régi gyűrűk, ékszerek, pecsétek, mind az erdélyi aranykorból. Egy vaskos aranygyűrűt ellenállhatlan vágytól sarkalva, fölhúztam a kis ujjamra és meg is állt rajta. Mikor aztán megtudtam, hogy ez a gyűrű, kettéhasadt kövével, valamikor Czillej Ulrik, kardcsapását fogta föl Hunyady László ujján, ihletett figyelemmel húztam le tüstént és helyeztem vissza.

A híres Szent Mihály székesegyházban ott álltam Hunyady János kőszirja felett, amelynek fedelén ott mered kifaragva a rettenetesen törökverő kormányzó pánczélos alakja. Ott láttam sorban az ártatlanul kivégzett Hunyady László, Korvin János, Izabella királyné, Boeskyay István Báthory András stb. síremlékeit, sarkophagjait.

De semmi úgy nem bilincselte le, mint Alvinczen az a burjántól fölvert, roskadozó Rhédey-kastély, mely rettenő eseménynek vala szemtanúja a magyar történelemben.

Szép fehér országuton gördült végig velünk a püspöki hintó Gyulafehérvártól Al-

vinczig.

Egy rozoga kastély udvarán álltunk meg. Kiszálltunk a gróffal a kocsiából, a lovak pedig elkezdtek legelészni az övig érő fűvet.

A kastély udvara egy magas várfallal van körülvéve.

Az udvarra akkor nagy hordók voltak behengerítve. Beszórt halakkal voltak tele, az oláhok a másnap vásárra hozták. Egy mogorva oláh paraszt őrizte őket, állig a szűrőbe gubózva.

Mi szemügyre vettük a kastélyt. Szög alakban épült emeletes építmény, hátul beomlott kazamatákkal és vaskos falu börtönökkel.

A kastély előszáryában az udvarról nyílik a lépcsős följárat a földszintre és az emeletre. Valamikor, mikor még Izabella királyné a Boeskyayak, Rhédeyek fényes kíséretével, spádás spanyol lovagok, festői öltözötű külföldi követek, nagyturbános török megbízottak, pánczélos vitézek, ragyogó vértjeikkel, jártak föl ezeken a lépcsőkön, akkor még egy gyönyörű tornác ékesítette a bejáratot.

Ma már a tornácznak csak a falba vé-

sett nyomai láthatók. A vörös márványlépcsők megpedezelten esüngenek alá a besüpedt föld folytán támadt tötöngő ürbe. A lépcsők közeim évtizedes burján és folyondárok nyujtják ki karesu nyakukat.

A hajdani fénynek csupa rommá lett, pusztulásnak indult, lehangoló nyomai.

Lattukra az ember lelkén valami kimondhatatlan lehangoltság vesz erőt.

Az ablakok keretei még mind finom márványból. Bántóan tűnnek elő a csupasz piros téglasorokból, melyeknek pazar vakolatát régen lemarta az idők vasfoga. Az ablakokból keresztvas, faalkotmány, üveg régnines egy kis mutatoba sem. Ugy merednek ki ezek az ablakok, mint a csontváz koponyáján a szemüregek.

A püspöki szertartóval felkuszunk az emeletre, hogy bejárjuk a szobákat.

Nyaktörő vállalkozás volt, de kusztam pihegő kebellemmel, hogy kielégítem égő kíváncsiságomat.

A kastély mintegy negyven szobából áll. Az emeleti szobák padlózata csupa keményfa mozaikszerű munka, drága költséges alkotás, közepen mindenütt alahorpadva, több helyen beomolva, úgy, hogy a tötöngő

nak kell lennie minden tekintetben.

Az alispán hivatalos teendői sokoldalúak miért is azok szakképzettségét, törhetlen szorgalmat, tapasztalatot, emberismeretet, főleg pedig az egyéni érdekeken felül álló igazságszeretetet igényelnek.

Az alispánnak ismernie kell a vármegye közönségének beléleletét mindenfokon; személyének folytonos kapcsolatban kell lennie a vármegye összes tényezőivel, végre nemcsak szolgálnia, de szeretnie is kell vármegyéjét mint szűkebb hazáját egyszóval a vármegye szülőttének kell lennie, mert csak akkor fog valójában a közönséggel együtt érezni és fáradozni a közös érdekében. Az ilyen alispánt bizonyára övezni fogja azon köztisztület, mely ezen diszes állást mindenkor megilleti.

A most felsorolt elengedhetlen képességek és egyéni tulajdonságok az én szerény véleményem és erős meggyőződéseim szerint oly fokban diszítik vármegyénk egyik érdemes és köztisztületben álló tisztviselőjét a már 21 év óta a vármegye szolgálatában álló ifj. Sárközy Béla főszolgabíró urat, hogy csak a közöshajnak vélek eleget tenni akkor midőn az üresedésben álló alispáni állásra a mélyen tisztelt értekezletnek ifju Sárközy Béla urat ajánlom. (Általános éljenzés).

Az értekezlet az elnök életetésével 11 óra után véget ért.

H I R E K.

Csak egy . . .

(Németből.)
Beteg, agg. özvegy, asszony
Bus mécsnél sirdogál,

ürön át a földszintre, néhol a pincze sötét üregébe láttunk be. A beomlott szobáknak csak a peremén, óvatosan, a fal mellett kuszáltunk át egyikből a másikba.

Itt-ott a falakon még régi pazar aranyozás, diszes festés nyomai láthatók, kiesiny foltokban.

A püspöki szertartóval végre elkusztunk az épületszárny délnyugati sarkába. Több nagy lovagtermen haladtunk át, mire egy sarokszobába jutottunk, melynek jobbról és balról egy ablaka nyílik, padozata még egészen ép.

A püspöki szertartóval ihletlen tekintettünk körül.

E szobában gyilkolták meg 1551. december 17-én Martinuzzi György bibornokot, aki egyszerű kályhafütőből Magyarország biboros hercegprinása és korának legnagyobb diplomataja lett. (Az osztrák gyilkoltatta le. Ahhoz mindig értett!)

Elémbe tódult a történelmi emlékezet.

Szép özvegy Szapolyayné nádorasszony, a tescheni hercegnő benső termeiben fűtögette a kályhakat.

Az urasszony apródja biboros hercegprimással és legnagyobb magyar államférfival küzdte magát.

Budáról volt utban Gyulafehérvár felé és az alvinczi kastélyban szállt meg, mikor Castaldo generális engedélyt nyert Ferdinánd császártól, hogy a legkiválóbb magyar diplomatából az életet kioldhassa,

Minő baj érte — vajjon?
Hogy könnye el nem áll.

„— Seregünk vesztesége“
— Az ujság így beszél —
„Csekélység, szót sem érne:
„Egyetlen egy tüzér!“

Neve: „—“ Oh, gunyos végzet!
Csak egy az a ki holt,
De ez az egy elvérzett
Egyetlen fia volt.

— Jóváhagyott alapszabályok. A m. kir. belügyminiszter a „Szigetvári önkéntes tűzoltótestület új alapszabályait a jóváhagyási záradékkal ellátta és helyben hagyta.

— A Nőegylet teaestélye. A „Szigetvári Jótékony Keresztény Nőegylet“ saját pénztára javára 1903. évi december hó 26-án az Olvasó-Egylet helyiségében táncszal egybekötött családi jellegű tea-estély rendez. Belépti-díj: személyenkint egy csésze teával 1 kor. Kezdeté este fél 9 órakor. Felülfizések köszönettel fogadtatnak.

— Kisorsolt esküdtek. Az 1904-ik évre tőlünk Szigetvárról a következő polgárok lettek esküdt bírósági tagokul kisorolva: Bárvarth Antal, Nicsovics Vazul és Tarnay Antal.

— Elcsipett vadorzók. A vadászatot, ezt a szép sportot üzték az ex-lex-ben Góbi János és Bós József hoboli lakosok, kik báró Biedermann Rezső vadászterületén a héten négy nyulat puffantottak agyon és az elejtett vadakat Szigetvárott eladták. Ennek azonban nesztét vette a csendőrség és a kutatás alkalmával mindkét szabadvadásznál otthon a kukoricza szárban elrejtve meg is találták a dupla puskákat, melyeket elkoboztak és jelentést tettek a főszolgabírónál.

— Halálozás. Csonkits József helybeli legjobbmódu földmives polgár, a „Kath. polgári kör“, elnöke f. hó 11-én éjjel hirtelen halállal kimult.

— Egy körözött tolvaj elfogása. Ez évben már harmadszor került lopásért a csendőrök kezébe Nagy István zsidóti illetőségű kiszolgált huszár őrmester, volt ezred trombitás, ki jelenleg nagyon le van degradálva, mert foglalkozás nélküli csavargó lett az egykor nyalka huszárból. Nagyot most azért csipték el, mert f. hó 7-én Merausz Ferencz helybeli lakostól egy ludat lopott. Ez alkalommal a botját ott felejtette amit többen felismertek és erről jöttek rá a tettesre. Ezenkívül még lopásért és telefon huzalok megrongálásáért is körözötték a „Rendőri közlöny“-ben. Most azonban kézre került.

— Hangverseny és tánc a polg. iskolában. A szigetvári állami polgáriiskola farsang első vasárnapján (január 9-én) az „Ifjusági zászlóalap“ javára hangversenyyel egybekötött táncvigalmat tart az intézeti épületben. Az iskola tantestületén kívül 24 szigetvári és 14 környékbeli fiatal úr fáradozik azon: hogyan diszítse a tornacsarnokot bálteremmé, a rajztermet büfféhelyiséggé. A vidéki fiatalemberek ingyenes elszállásolására pedig külön „Legénytanya“ lesz berendezve az iskola tágas termeiben. A meghívókat a napokban már szét küldik.

— Veszett ebmarás. Hétfőn reggel 9 órakor egy tarka, kóbor veszett kutya Pécsinger Mihály vendéglős, István nevű 6 éves kis fiacskájának lábát megmarta. A veszett állatot rögtön üldözőbe vették, de elmenekült. A szerencsétlenül járt kis fiúcskát szerdán Budapestre a Pasteur intézetbe szállították. Az ebekre a zár ismét el van rendelve.

A bibornoknak volt egy titkára: Ferrari Mark Aurél, ezt a jellemtelen olaszt béreltek föl az orgyilkosság végrehajtására.

1551. december 17-én Castaldo és Pallavicini tábornokok százötven spanyol fegyveressel jelentek meg az alvinczi kastély ma már beomlott márványlépcső bejárata előtt, azzal az ürügygel, hogy látogatást akarnak tenni

A titkár levelet vitt be az öreg bibornokhoz, aki háttal felé imazsamolyán térdelt és a breviáriumot olvasta. Az agg bibornok átvette a levelet, gyanútlanul olvasni kezdte, míg Ferrari egy törrel rárohant és kétszer nyakon szurta.

A nagyerejű bibornok megragadta a titkár s már-már legyűrte, mikor a zajra berohantak Pallavicinivel az előszobában rejtőző cimborái és Martinuzzi Györgyöt gyávan orgyilkossul lekasabolták. Az agg főpap „Jézus Mária“ kiáltással rogyott össze. A meggyilkolt fülét azután, mely gyermekkorától szörrel volt borítva, levágták és elküldték a császárnak. (Lehetet nagy öröm a méltó ajándék fölött!)

A főpap hullája két hónapig feküdt ebben a kastélyban eltemetetlenül.

A püspöki szertartó rámutatott a jobb-felöli ablakra. Kihajoltunk, egy mély gödör terült el ott az ablak alatt.

Ezen az ablakon hajították ki a hulláját. Az a gödör akkor tele volt vízzel s ide merült alá a hulla. Csak hetek mulva vető-

dött a víz színére!

Áhítattal néztem ezt a helyet és az ablak sarkából kitörtém emlékül egy vörös tégladarabot. (Ma is őrzöm az íróasztalomban.)

Mikor visszakusztunk, lépten nyomon eszembe jutott, hogy ezen a helyen lappangtak a gyáva orgyilkosok Castaldo és Pallavicini, hogy egy legnemesebb életet osztrák orgyilkos tempóval kioltssanak,

Azután eszembe jutott még valami.

III. Julius pápa 116 tanut hallgatott ki e gyilkosság ügyében. Utoljára a császár sürgelő parancsára fölmentő ítéletet hozott, mondván: „a gyilkosság Krisztusban legkedvesebb fiunknak Ferdinánd római királynak parancsából“ követtetet el.

(Oh szent hatalom! Melynek Krisztusban „legkedvesebb“ fiai a gyilkosok!)

Az Isten azonban másként sujtott, mint a római pápa az ő látható képviselője.

A gonosz orgyilkosok mind nyomorultul veszték el . . .

Megihletve gázoltam át a fülepte udvaron, melyen e szomorú történelmi eset után hat évvel, Áron moldvai vajda lelte két évi fogság után halálát az elem tátongó sötét börtönben.

A kis tégladarabot ott szorongattam a zsebemben és sajnáltam, hogy a nevezetes kastélyból, egy százév mulva, talán egy ilyen kis tégladarab sem lesz.

— **Az ártézi kut munkálatait a legszerencsésebb sikerrel tökéletesen befejezték,** miről még a következőket írhatjuk: A cső 135 méter 60 cm. mélyre van leeresztve. Az ugró víz pedig 126 méter 40 cm. mélységből szökik fel és a földszíne fölé 8 méterre lett fölvezetve, a honnét is percenként 200 liter víz ömlik ki. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a munkálatok alkalmával a furó 36 féle földrétegen hatolt keresztül. Mint értesültünk a munkás barakkot lebontják és csak a deszka torony marad meg azért, ha netán víztornyot építenének, hogy az álványul szolgáljon. A víz ideiglenesen két csővön folyik. A felszerelési költségvetés elkészítésére **Pazár István** s. mérnököt ki a munkálatokat vezette; kérte föl az előljáróság és csak a tőle beérkezett költségvetés és terv után intézkedik érdemlegesen a képviselő testület.

— **Sertés lopás.** Bizony az idén még nem volt valamire való jó hideg idő, hogy kiki leölhetne volna hizóját. Várták a gazdák a disznó ölésnek való időt. Így tett **Fogl Károly Szt.-Márton** szőlőhegyi lakos is, csak hogy keservesen megbánta, mert egy szép reggelen arra virradt, hogy az ől üres, — a hizót kihajtották belőle. A szegény ember jelentést tett a mozsói csendőrségnél, kik a gyanu alapján kóbor cigányok után nyomoznak. Csak hogy könnyen lehet, hogy az elveszett hizóból azóta már cigány pecsenye lett, mihez még egy kis veszett bor is kellett volna a moréknak.

— **Veszélyes cigány karaván elfogása.** Egy veszélyes cigány karavánt fedezett fel Gölle vidékén a dombovári csendőrség. A cigányok már hosszabb idő óta garázdalkodtak és rettegésben tartották a vidéket. A csendőrök az erdőben rajt ütöttek a cigánytáboron és formális kis harez fejlődött ki köztük. A csendőrök lövéseket intéztek a cigányokra, de azok az erdő sűrűjében elmenekültek. Az elriasztott banda onnét Béc község alá húzódott, de nem talált menhelyet, mert a szigetvári csendőr járásparancsnokság a szomszédos őrsöket is felhívta és sikerült nekik a banda legveszedelmesebb tagjait **Kalányos Ferencz,** **Kolompár Gyurka** (csukura), **Bogdán Ferkó** (tóka) és **Bogdán Pista** személyében elfogni, kiknél lopott lovakat is találtak, melyeket elkoboztak. Az elfogott cigányokat a dombovári csendőrséghez kísérték.

— **A kávé-árak emelkedését** jelenti a „Gazd-Tud.“ Az árak a külföldi piacokon erősen felmentek, mert a brazíliai termés jelentékenyen kisebb és az amerikai spekuláció sietett ezt a körülményt nagy vételekkel kiaknázni.

— **A nemzetközi tüzoltó szövetség** központi választmányának megítisztelő határozata folytán a szövetség III. kongresszusa Páris és Berlin után Budapesten 1904. évi augusztus hó 17—25 napjain fog megtartani, még pedig tüzoltószer kiállításával és tüzoltó versenyekkel. A magyar országos tüzoltószövetség pedig már most azon buzgodik, hogy a kongresszust minnél imponansabbá világhírűbbé tegye. Városunk önk. tüzoltóságának főparancsnokát **Vargha Sándort** is szép megtiszteltetés érte ez alkalomból, mert ő is a rendező bizottság tagjává választott.

— **A czérna árcsökkenése.** Az orsó-czérna árának leszállítását jelzik közelebbiben a hollandi orsóczérnagyár és a vele szövetkezett angol varróczérna-gyárak, a folyó év végére.

— **A nyulak dögvésze.** Mint Kishárságyról értesítenek bennünket, körül belül egy hónap óta számtalan döglött nyulat lehet találni a határban. Az uradalmi állat orvos véleménye szerint ezek mind máj bajban hullanak el, a mint egy bizonyos fűnek megevésétől kapnak. Vigyázatra hívjuk fel tehát a közönséget, hogy olyan nyulat meg ne vegyen, a melyiken a lösebet nem látja.

— **Mikor lesznek az idej sorozások?** Éppen hetedszer felel már erre a kérdésre a honvédelmi miniszterium **Fejérváry Géza** nagyszer, **Kolossváry Dezső** ikétszer s az új honvédelmi miniszter, **Nyíri Sándor** idáig egyszer tüzte ki a sorozások idejét s a napokban érkezett rendeletében tüzi ki másodsor. Most már nagyobb valószínűséggel cselekedheti ezt, mint elődei tették s ő maga is először, de még most is csak reménybeliek a datumok s ezek szerint sem lehetetlen hogy az idej sorozásokat csak a jövő esztendőben tartják meg. Azért tűz két terminust a miniszter, mert nem tudhatni, mikor jut odáig a parlament, hogy megszavazhatja az újonejutalékokat. E szerint vagy a folyó évi decz. 28-tól vagy a jövő évi január 4-től február 6-ig tartják meg az idej sorozásokat. A miniszter föl hívja a hatóságot, hogy a hadkiegészítő parancsnokságokkal egyértelműleg úgy állapítsa meg a sorozási terveket, hogy a két terminus keretében bármikor meg is lehessen ejteni a sorozást. Érdekes a rendelet befejező része, melyben hangsúlyozza a miniszter, hogy a tényleges sorozásról csak a parlamenti megajánlás után fog intézkedni. Meg is mondja, hogy ezt azért hangsúlyozza, mert egyes városokban már a multkori ilyen előzetes körrendeletét a sorozás tényleges elrendelésének vették, amiből parlamenti felszólalások is következtek.

— **A város állatai.** Mégis csak szerencsés város ez a mienk, mert a majorságunk pénteken délután két állattal szaporodott. A csendőrség ugyanis egy lopott lovat adott át gondozásba. A vasutról pedig a feladással egy fölöslegesnek bizonyult disznót küldtek be hizalóba. A mi jó városbiránk meg is örült az ajándéknak, csak a rendőrbiztos kérte az ellen nyugtákat az átadóktól azért, mert attól fél, hogy többet kérnek majd tőle vissza, ha az állatok gazdája megkerül. De arra nem számított a biztos ur, hogy mi lesz akkor, dacára az ellen nyugtáknak, ha a ló megcsikózik, vagy a sertés megmalacozik? Különb az azt mondja, hogy ez már jogi kérdés. Elhiszük. Mert van is ám ott ész és rőndéri tapántat.

— **Bánvádi feljelentés egy budapesti bank ellen.** Szenzációs feljelentés érkezett a budapesti királyi ügyészséghez. A panaszos az elhalt **Somossy Károly** volt orfeumtulajdonos esődömeggonduka, aki a **Somossy** mulató új listokosa; a **Folyó számla-leszámitoló bank** igazgatósága, főképpen pedig ennek volt vezérigazgatója váradi **Rády János** ellen a büntető cselekmények egész sorozata miatt emelt panaszt. Többek között

felhozta a panaszlevelét, hogy **Somossy K.** orfeumának a berendezését a bank vezérigazgatója 2000 k-ért vette meg és nyomban eladta azt a banknak 120.000 k-ért s a berendezés még ennél a tekintélyes összegnél is többet ért. A feljelentés alapján a budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírája házkutatást tartott a volt vezérigazgató — jelenleg a „**Vannak**“ kártyagyár tulajdonosa — lakásán.

*) A közönség köréből

Tekintetes Szerkesztő ur!

Megkérem uraságotat legyen kegyes becses lapjában alábbi válaszat közzé tenni a „**Beteg betegsegélyző**“ című támadó cikkre vonatkozólag.

Ezennel kijelentem, hogy az ellenem felhozott adatok aljas és alaptalan rágalmak, de kijelentem azt is, hogy névtelen egyénnel további hírlapi polemiba nem bocsájkozom, vagyis ezuton vele szóba nem állok.

De teszek egy ajánlatot. Hajlandó vagyok ugyanis e sorok megjelenése után, ha **C. ur** velem tudatja az időt bármely órában az ipartestület helyiségében felvilágosítással szolgálni, s alaptalan vádjait megezőfolni, s állításomat hitelesíratokkal és tanukkal igazolni

Hogy **C. ur**, mint a közérdek lovagja, három számaron lovagolva „**Censor**“-féle vérttel fedve, tollat dardaként mellemnek szegezve ront reám, azért én nem felek tőle, mert nekem is van egy igen finom pánczéloom az én tiszta lelkiismeretem; — a melyről az ily aljas rágalmak lepattanának a hova valók az utarába és azon öntudatom, hogy a körülményekhez mérten mindenkivel szemben korrekt eljárást követtem, és ezt tisztán ezen humánus intézet helyre állítása érdekében tettem.

Rosszul tudja **C. ur**, hogy nekem a közérdek magas, mert én csak azért akartam ugratni, hogy vastag vagy finom-e a **Censor** vért, hogy annak megfelelő fegyvert választhassak.

Hogy **H. F.** ez a rendőrség diszpeldánya resortjához tartozónak találja a hazug rágalmazást s lehehet, hogy ez dicséretére is válik — azon nem csudálkozom. Külömben ajánlom ezt a diszpeldört annak idején kitömetés és muzeumba való kiállításra, hogy a külföld is láthassa és mintát vehessen róla, mily gyönyörű szál rendőr terem **Szigetvárnak** hős **Zrinyi Miklós** vérevel áztatott földjén.

Végül ha **C. ur** ajánlatomat elfogadja és reménylem, hogy az ügy tisztázása érdekében, elfogja fogadni, s ha vádjait megezőfolni nem tudom, illetve az ügyvezetésben alapos szabálytalanságot talál, akkor elhiszem, hogy fejemen vaj van és akkor nem fogok többé a napra menni.

Ha azonban vádjai alaptalanságát be tudom igazolni, akkor követelem, hogy a lap hasábjain teljes elégtételt adjon.

Szigetvár 1903 évi december hó 9-én

Zanathy József.

a szigetvári ipartestületi betegsegélyző pénztár elnök igazgatója.

*) E rovatban közérdeku felszólalásokat díj talanul közlünk, de a felelősség a beküldőt terheli.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. M. Z. Karácsonyi vagy újévi ajándékot (kéziratot) várunk. Irjon. Üdvözlét.

G. J. Sz. László. Az ígért karácsonyi vezércikket kérek küld azonnal. Üdv.

T. K. Pécs. A küldöttértköszönnet. Pár apróbb humoros dolgot kérek a jövő számra. Levelet írok. Üdvözlét.

Lantos Pécs. A fenti üzenet neked is szól, csak hogy komoly dolgokat kérek. Üdvözöllek.

Rió. Marosvásárhely. Száraz ágon hallgató ajakkal meddig ülsz még esüggedt madaram? Üdv.

P. S. Köszönjük. Sorra kerülnek. Üdv.

Sz. F. Barány. A tudósítást köszönettel vesszük, csak küldje be.

D. D. N. Lad. Későn érkezett és azért nem közölhetük az egészet.

G. B. Pécs. Ostort fonok és végig korbácsolom, ha nem teljesíti kötelességét. Mi lesz már?

É. K. Meglátszik, hogy van benne nőmi tehetség. De azért még nyomda festék alá nem alkalmas.

U. N. A papir kosárba vándorolt.

Nemközlhetők: A vadgalamb, A szerzetes és a Szerelem, című elbeszélések.

Kiadja a szerkesztőség.

Ártézi szikviz

kapható

Verbőczy János szikviz gyárában
SZIGETVÁRON Vasuti utca 61. sz.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint
Árak a legújabb jelzés szerint 50 kgr.

ként értetődnek,

Szigetvár, 1903. december 11-én.

Buza új — K. 7 — 7 10

Rozs „ — „ 5 50 5 70

Árpa „ — „ 5 — 5 50

Zab „ — „ 5 — 5 10

Tengeri „ — „ 4 70 5 70

Bükköny „ — „ 5 — 5 50

Bab új — „ 7 50 — —

A legjobb minőségű komlói

kovács és darab fűtő szén

kapható.

Engel A. és fiai fatelepén

Szigetvárott (a vasutnál).

Kovács szén 100 kgr. I K 60 fil.

Darab fűtő szén „ „ I K 80 fil.

Friedman Károly

legnagyobb és legolcsóbb

BUTOR RAKTÁRA

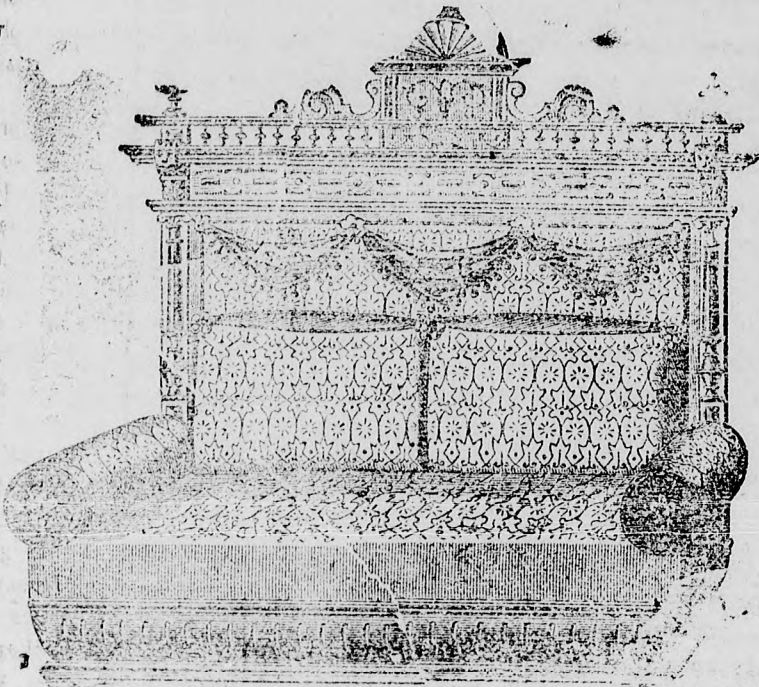
kárpitos és díszítő üzlete

PÉCSETT,

Siklóci országút 44.

Ismételődőknek, nagyobb berendezéseknél egyeseknek is

10% engedmény.

Alapított 1872.

Felhívás!

Alapított 1872.

A szigetvári segély-egylet szövetkezettől

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint a

32-ik

évtársulat alakulása

ezéjából,

részvények már is jegyezhetők, és pedig máától kezdve minden nap a segély-egylet helyiségében egész 1904. márczius hó végéig későbbi jegyzésekért késedelmi kamatot nem lesz felszámítva.

Jegyezni lehet: Barson: Pajtás Fülöp, Sellyén: Szavorits Nándor uraknál.

Az évtársulat öt évre alakul és minden egy koronás részvény után kezesség melletti kötvényre 260 koronáig kölcsön felvehető.

A vidéken lakó egyesületi tagoknak teljesítendő költségmentes befizetések ezéjából a m. kir. postatakarék pénztárnál nyitott CHEK-számlánk befizetési lapjait kívánatra megküldjük.

Kelt a szigetvári segély-egylet szövetkezet 1903. évi december hó 1-én tartott igazgatósági üléséből:

Oscsodál Gusztáv
helyettes igazgató.

Rechnitzer Sándor
vezérigazgató.

Behozatal.

Magyar, Német, Lengyel országi valamint Prágai

hentesárak

valódi prágai és westfáliai sonkák, karmánádl, krakkói kalbász magyar és veronai szalámi, morfadella, debreczeni kalbász, paprikás szalona, valamint mindennemű hurka különlegességek.

ANTON ZAWODSKY

Bécs, XVI. Brestelgasse 5.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyban.

Kicsinyben.

Sertés táp-por

mely legyen házi szere minden sertés tenyésztéssel és hizlalással foglalkozó gazdának, miután ezen évek óta bevált, s főképen az Alföldön nagy kelendőségnek örvendő szer előmozdítja a sertések étvágyát, emésztő képességét és fokozza a ma általános sertés megbetegedések ellen az ellentálló képességet. Utasítás mellékelve.

Egy cirka 100 grammot tartalmazó csomag ára 30 fillér.

Kapható a készítőnél: **Gáts**

Lajos gyógyszerésznél Baranya-Mágoacson és főraktar Szigetváron **Oscsodál Gusztáv** kereskedésében.

Nagy pokrócztár

Mindennemű pokrócztokból dúsz választék gyári árban

Wellisch Józsefnél Pécssett

Király utca, a Lyceum épületében, az úgynevezett (2 tornyos templom alatt.)

Kozáry Ede

könyv, papirkereskedése, könyvnyomda könyvkötészete **SZIGETVÁR.**

Megérkeztek

a **Karácsonyi** ajándéku alkalmas

Ima és képes könyvek

Levélpapír Diszdozok

legújabb mintákban

Karácsonyi és újévi képes lev.-lapok

1994. évre szóló kézi, fali,

előjegyzési és tárcza **NAPTÁRAK**

dúsz választékban.

Csinos Névjegyekre kérem már most a rendeléseket feladni.

Kivitel.**Nagy Karácsonyi Vásár!**

Legalkalmasabb

Karácsonyi és új évi ajándékok!

Egy teljes ruhára való szövet 100 és 120 cm. széles
2 K 3 K 50 f — 5-koronáig.

Egy teljes ruhára való jó mosó flanel és parget
2 K 40 fillől 4 korig.

Egy teljes ruhára való jó minőségű Batist, Zefir és karton
2 K 80 fillől 5 korig:

Egy teljes alsóruhára való finom mosható flanel 2 K 40 f.

Divatos Blous selymek mtr. I kortól feljebb.

Legfinomabb Blouse bársonyok óriási választékban,
Ingek nyakkendők zsebkendők valamint az összes cikkek a karácsonyi időnyre leszállított árak mellett.

Maradékok fél árban!

Deutsch Dávid fia

divatruháza

SZIGETVÁROTT. (Takarékpénztári épület).

Leszállított árak!

Leszállított árak!

ALÁÍRÁSI FELHÍVÁS!

A Szigetvári Polgári Önségélyző-Egylet

SZÖVETKEZET

igazgatósága

8-ik

ÉVTÁRSULAT

alakulás céljából tudatja, hogy a részvények jegyzése december hó 1-ső napján az intézet helyiségében (városház ipartestület) veszi kezdetét.

Egy részvény után 20 fillér a heti befizetés.

Jegyezni minden nap lehet.

Jegyzés alkalmával minden részvény után 20 fillér beiratási díj fizetendő.

Az intézet igazgatósága úgy mint eddig is, a hitel megszavazása és a pénz kiutalványozása körül a kereskedelem és ipar úgy mint a polgárság érdekét mindenkor tekintetbe fogja venni.

A heti befizetések: kedden, szerdán és csütörtökön eszkozlendők.

Szigetvár, 1903. évi december hó 1-én.

Walde Lajos,
aligazgató.

Jóth István ügyvéd,
vezér igazgató.